

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡ. ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ.

ΟΓΔΕΙΣ ποτε ιστορικός, περιγράψας τὴν γενεαλογίαν ἀνθρώπου τινός, ἀνέθη τόσουν ὑψηλά, ὃσον ἀνέβησαν οἱ δύο εὐαγγελισάι, ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Λουκᾶς, ὅταν καθιστόρησαν τὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γενεαλογίαν· ὁ Ματθαῖος ἀρχεται τῆς γενεαλογίας ἀπὸ Ἀβραὰμ, καὶ καταβιβάζει αὐτὴν ἕως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ δὲ Λουκᾶς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀνεβίβασεν αὐτὴν ἕως τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦτο, ὅταν ἀναγινώσκης αὐτὴν, φαίνεται σοι, ὅτι βλέπεις τὴν κλίμακα τοῦ πατριάρχου Ἰακώβ. Εἰς τὴν πατριαρχικὴν κλίμακαν οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέβαινον ἕως τῆς γῆς· εἰς τὴν εὐαγγελικὴν γενεαλογίαν οἱ προπάτορες τοῦ Χριστοῦ ἀναβαίνουσιν ἕως τοῦ θεοῦ, καὶ καταβαίνουσιν ἕως αὐτοῦ τοῦ ἐπὶ γῆς ἐνανθρωπίσαντος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δύο εἰσὶν αἱ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γεννήσεις, ἡ μὲν θεία ἐκ πατρὸς ἀνευ μητρός, ἡ δὲ ἀνθρώπινος ἐκ μητρὸς ἀνευ πατρός. Βλέπε δὲ πῶς τὴν μὲν θείαν ἐτύπωσεν ὁ Λουκᾶς, υἱὸν θεοῦ ἀνακηρύξας λουκ. 3.
38. τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ εἰπών, « Υἱὸς τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ θεοῦ »· τὴν δὲ ἀνθρώπινον ὁ Ματθαῖος, διδάξας τὰ

περὶ τῆς ἐκ παρθένου γεννήσεως αὐτοῦ, καὶ εἰπών « Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέν- Ματ. 1.
18. « νησὶς οὖτως ἦν », καὶ τὰ ἔξῆς. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἦτις ἐστὶν ἡ κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ἀνεγνώσθη, ἡ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γενεαλογία, ἵνα ἡμεῖς, ταύτην ἀκούσαντες, ἐτοιμασθῶμεν ἑορτάσαι θεοπρεπῶς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν τὰ σωτηριώδη γενέθλια. Ἡ ἐρμηνεία ταύτης τῆς γενεαλογίας, λύουσα πᾶσαν φανομένην ἐν αὐτῇ δυσκολίαν, καὶ ποιοῦσα καταληπτὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἀγαγόντα καὶ μυστηριώδη νοήματα, εὑφραίνει τῶν ἀκουόντων τὰς καρδίας, καὶ ἐγείρει εἰς αὐτὰς τὸν θείον ἔρωτα, καὶ τῆς ἀρετῆς τὴν ἐπιθυμίαν. Μακάριος, ὅστις ταύτην ἀκούσῃ μετὰ τῆς προσηκούστης προσοχῆς καὶ εὐλαβείας.

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἄνθιμ.
1. υἱὸν Δαβὶδ, υἱὸν Ἀβραάμ.

Ἄκούεις τίτλον ὑπερένδοξον, καὶ ἐπιγραφὴν θαυμασίαν; « Βίβλος γενέσεως Ἰη- » σοῦ Χριστοῦ, υἱὸν Δαβὶδ, υἱὸν Ἀβραάμ ». « Οστις οὖν ἐρωτήσῃ, πῶς ὀνομάζεται τὸ βιβλίον τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, ἀποκρινόμεθα, ὅτι ὀνομάζεται « Βίβλος γενέ-

Γεν. 5,
1.Ηγ. 61,
1.

» σεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαΐδ, υἱοῦ
» Ἀβραάμ ». Διὰ τὶ δὲ εἶπε γενέσεως, καὶ
οὐχὶ γεννήσεως; διότι τὸ ὄνομα γενέσεως
ἔστι καθολικώτερον καὶ γενικώτερον τοῦ
ὄνοματος γεννήσεως. Γένεσις σημαίνει οὐ
μόνον τὴν γέννησιν, ἀλλὰ καὶ τὰς πράξεις,
καὶ τὸ πολίτευμα, καὶ τὴν ζωήν, καὶ τὸν
θάνατον. Καθὼς δὲ ὁ προφήτης Μωϋσῆς,
εἰπὼν « Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώ-
πων », ἐφανέρωσε διὰ τούτου, ὅτι ἡ
ὑπ' αὐτοῦ συγγραφεῖσα βίβλος τῆς πεντα-
τεύχου περιέχει καὶ τὰς γεννήσεις, καὶ
τὰς πράξεις, καὶ τὴν ζωήν, καὶ τὸν θάνα-
τον τῶν τότε ἀνθρώπων, οὕτω καὶ ὁ εὐαγ-
γελιστὴς Ματθαῖος, εἰπὼν « Βίβλος γενέ-
» σεως Ἰησοῦ Χριστοῦ », ἐφανέρωσε διὰ
τούτου, ὅτι τὸ ὑπ' αὐτοῦ συντεθὲν εὐαγγέ-
λιον περιέχει καὶ τὴν γέννησιν, καὶ τὸν
βίον, καὶ τὰ θαύματα, καὶ τὴν διδασκα-
λίαν, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὸν θάνατον, καὶ
ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.
Καὶ τὸ μὲν Ἰησοῦς σημαίνει σωτὴρ κατὰ
τὴν ἑβραϊκὴν διάλεκτον· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς
ἔστιν ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο ὡνό-
μασθη Ἰησοῦς, τὸ δὲ Χριστὸς κεχρισμένος.
διότι ὁ Ἰησοῦς, ὡς ἀνθρωπος, ἔχρισθη οὐχὶ
ἐλαίω ὑλικῷ, καθὼς ἔχριοντο οἱ ἱερεῖς καὶ
οἱ βασιλεῖς, ἀλλὰ πνεύματι ἀγίῳ, καθὼς
περὶ αὐτοῦ προεφήτευσεν ὁ Ἡσαΐας, λέγων,
« Πλεῦμα Κυρίου ἐπ’ ἐμέ, οὗ ἔνεκεν ἔχρισέ
» με ». Ήδὸν δέ, ἥγουν ἀπόγονον τοῦ Δαΐδ
καὶ τοῦ Ἀβραάμ ὡνόμασε τὸν Ἰησοῦν
Χριστόν, ἐπειδὴ ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν κατή-
γετο ἡ ὑπεραγία θεοτόκος, ἐξ ἣς ὁ Χριστός,
σάρκα λαβών, ἐγένετο ἀνθρωπος. Προέταξε
δὲ τὸν Δαΐδ τοῦ Ἀβραάμ, ἐπειδὴ ὁ Δαΐδ

πλησιέστερος ἦν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν,
καὶ ἐνδοξότερος τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ἐπειδὴ
ἐκ τοῦ σπέρματος Δαΐδ προεῖπον οἱ προ-
φῆται, ὅτι μέλλει σαρκωθῆναι, μάλιστα δὲ
αὐτὸς ὁ Δαΐδ, φανερώσας, ὅτι μεθ' ὅρκου
ἔθεσαίωσεν αὐτὸν ὁ Θεός, ὅτι τὸν ἐκ τοῦ
καρποῦ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ἀναβιβάσει εἰς
τὸν θρόνον τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς· « Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαΐδ ἀλήθειαν, ψα. 131.
11.
» καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτὴν, ἐκ καρποῦ τῆς
» κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου ».
Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτην ἐπιγραφὴν ἔθηκεν ὁ
εὐαγγελιστὴς εἰς τὸ ἀγιον αὐτοῦ εὐαγγέλιον,
πάντες δέ, ὅσοι ἀκριβῶς καθιστοροῦσι τὰ
περὶ τινος ἀνθρώπου, ἀρχονται πρῶτον ἀπὸ
τῶν προγόνων αὐτοῦ, ἐπειτα, διηγηθέντες
τὰ περὶ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, περιγράφουσι
καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, διὰ τοῦτο γράφει
πρῶτον κατὰ σειρὰν τοὺς προγόνους τοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Ἀβραάμ
καὶ λέγων,

‘Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ματ. 1.
2.
’Ισαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Γεν. 21.
3.
’Ιακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰουδαν καὶ αὐτ. 25.
26.
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. αὐτ. 29,
35.

“Αρχεται τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἀπὸ Ἀβραάμ, ἐπειδὴ αὐτὸς ἔστιν
ὁ πρῶτος τοῦ τῶν Ἐβραίων γένους, ἐξ οὗ ὁ
Χριστὸς ἐγενήθη, καὶ αὐτοῦ πρώτου « ἡ
» πίστις ἐλογίσθη εἰς δικαιοσύνην », καὶ
εἰς αὐτὸν πρῶτον ἐδωκεν ὁ Θεὸς τὰς ὑπο-
σχέσεις, ἐπαγγειλάμενος, ὅτι ἐν αὐτῷ, ἥ-
γουν διὰ τοῦ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ
τεχθησομένου σωτῆρος Χριστοῦ, εὐλογη-
θήσονται πάντα τῆς γῆς τὰ ἔθνη· « Καὶ Γεν. 12.
3.

» εὐλογήσω, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ θεός, τοὺς
» εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμέ-
» νους σε καταράσσομαι· καὶ ἐνευλογηθήσου-
» ται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς». ·
Μόνον δὲ τὸ τοῦ Ἰούδα ὄνομα ἀνέφερε, σιω-
πήσας τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τὰ ὄντα, εἰ-
πειδὴ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ ἐσαρκώθη καὶ
ἐγεννήθη ὁ Χριστός, καθὼς ὁ πατριάρχης
αὐτοῦ.⁴⁹
9. Ἱακώβ προφητεύσας εἶπε « Σκύμνος λέον-
» τος Ἰούδα· ἐκ βλαστοῦ, υἱὲ μου, ἀνέστη-
» ἀναπεσῶν ἐκοιμήθης ὡς σκύμνος· τίς
» ἐγερεῖ αὐτόν; » καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος
14. εἶθεν εἰπειν, λέγων « Πρόδηλον γάρ, ὅτι ἐξ
» Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν ». Ἀ-
κολουθῶν οὖν ὁ εὐαγγελιστὴς τῇ σειρᾷ τῶν
τοῦ Ἰούδα ἀπογόνων, λέγει·

Matt. 1,
3, 4.
Gev. 38,
29.
1. Παραλ.
2, 5.
Prov. 4,
19.
1. Παραλ.
2, 10.

Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς
καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ· Φα-
ρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρῶμ· Ἐσ-
ρῶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ· Ἀράμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμι-
ναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασών·
Ναασών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών.

Διὰ τί προθάλλει οὐ μόνον τὸν Φαρὲς
τὸν πατέρα τοῦ Ἐσρῶμ καὶ πρόγονον
τῶν ἑκῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν
Ζαρά; διότι αὐτοὶ ἦσαν δίδυμοι, τὸ δὲ
συμβάν ἐν τῇ γεννήσει αὐτῶν τύπος ἦν
πράγματος θείου. “Οταν ἥλθεν ἡ ὥρα τῆς
γεννήσεως αὐτῶν, πρῶτον μὲν ἐξήγαγε
την χεῖρα αὐτοῦ δὲ Ζαρά, ταύτην δὲ ἰδοῦσα
ἡ παρεστῶσα μαῖα, ἔδησεν εὐθὺς διὰ κοκ-
κίνου γήματος, ἐκεῖνος δὲ ἐφείλκυσεν αὐτὴν
συν τῷ κοκκίνῳ γήματι εἰς τὰ ὄπιστα, καὶ

τότε εἴξελθὼν ὁ Φαρὲς ἐγεννήθη πρῶτος.
Τοῦτο δὲ ἐσήμαινεν, ὅτι, καθὼς ἐφάνη ἡ
χεῖρ τοῦ Ζαρὰ πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ
Φαρὲς, οὕτω πρὸ τοῦ νόμου ἐφάνη ἡ εὐ-
αγγελικὴ πίστις· διότι πάντες οἱ πρὸ τοῦ
νόμου ἄγιοι διὰ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως,
καὶ οὐχὶ διὰ νόμου ἐδικαιώθησαν· εὐαγγε-
λικῶς δὲ ἐποιεύθησαν ὁ Ἄδραάμ, καὶ ὁ
Ισαάκ, καὶ ὁ Ἱακώβ, καὶ οἱ πρὸ τοῦ νό-
μου δίκαιοι· ὅταν δὲ ἐδόθη ὁ γόμος, τότε
συνεστάλη ἡ εὐαγγελικὴ πολιτεία, καθὼς
ἡ χεὶρ τοῦ Ζαρὰ διὰ τοῦ κοκκίνου γήματος
σεσημειωμένος, ἦγουν ἐξέλαμψεν ἡ πίστις,
ἡ τῷ αἵματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σφραγι-
σθεῖσα. Ἐμνημόνευσε δὲ ὁ εὐαγγελιστὴς καὶ
τῆς μητρὸς αὐτῶν Θάμαρ, καὶ ἐκ παρα-
νομίας ἐγέννησεν αὐτούς, ἵνα διδάξῃ, ὅτι
οὐδὲν ἐμποδίζει πρὸς τὴν εὐαρέστησιν τοῦ
θεοῦ ἡ τῷ προγόνων κακία.

Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸς^{5, 6, 7.}
ἐκ τῆς Ραχάβ· Βοὸς δὲ ἐγέννη-
σε τὸν Ωδὴδ ἐκ τῆς Ρούθ· Ωδὴδ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαῖ· Ἰεσσαὶ δὲ
ἐγέννησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα·
Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Πετροῦ^{4, 21.}
Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου<sup>1. Παραλ.
2, 21.</sup>
Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ροδοάμ·<sup>2. Βασ.
12, 24.</sup>
Ροδοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά<sup>3. Βασ.
11, 43.</sup>
Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά.<sup>κατ. 14,
31.
κατ. 15,
8.</sup>

Τριῶν γυναικῶν, τῆς Ραχάβ, τῆς
Ρούθ, καὶ τῆς τοῦ Οὐρίου, ἦγουν τῆς Βηρ-
σαθεὲς ἐμνημόνευσε. Καὶ ἡ μὲν Ραχάβ
εστιν αὐτὴ ἡ Ραβέ η ἀλλογενὴς καὶ πόρ-

νη, ἡ δεξαμένη τοὺς ἐν τῇ Ἱεριχῷ ἀποσάλεντας κατασκόπους, ὅτις, διασωθεὶσα ὑπὸ τῶν Ἐδραιῶν, συνέζησε μετ' αὐτῶν ἐμνημόνευσε δὲ αὐτῆς καὶ ὁ προφητάνας Δαβὶδ,
ψ. 86.
λέγων, « Μνησθήσομαι Ῥαὰδ καὶ Βαβυλῶνος τοῖς γινώσκουσί με ». Ἡ δὲ Πούθ, ἀλλόφυλος καὶ αὐτὴ ἦν, Μωαδίτις τὸ γένος· καταλιποῦσα δὲ θρησκείαν καὶ πατρίδα καὶ συγγένειαν, ἐπίστευσεν εἰς τὸν ἀληθινὸν θεόν, καὶ συνήφθη τοῖς Ἰουδαίοις· ὅθεν ἔλαβεν αὐτὴν εἰς γυναικα ὁ Βοός. Ἡ δὲ Βηρσαΐδες ἐκείνη ἐστί, δὶς ἦν ὁ Δαβὶδ μοιχείαν καὶ φόνον ποιήσας, ἐδειξεν ἐπειτα εἰς τοὺς ἀμαρτωλοὺς τῆς μετανοίας τὸ παράδειγμα. Ἀνέφερε δὲ ὁ εὐαγγελιστὴς τὴν Ῥαὰδ καὶ τὴν Πούθ, ἵνα δεξῆ, ὅτι παρὰ τῷ θεῷ « Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἑλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, » οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ », ἀλλὰ πάντες οἱ πρὸς αὐτὸν προσερχόμενοι ἐν καὶ τὸ αὐτὸν λογίζονται. Καθὼς δὲ ἡ μὲν Ῥαὰδ, ὑποδεχθεῖσα τοὺς κατασκόπους, ἐσώθη, ἡ δὲ Πούθ, καταλιποῦσα τὴν πατρῷαν θρησκείαν, καὶ πιστεύσασα εἰς τὸν θεόν, ἤξιώθη γενέσθαι Χριστοῦ πρόγονος, οὕτως ἡ τῶν ἐθνῶν ἐκκλησία, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀποστόλους, καὶ καταλιποῦσα τὴν εἰδωλολατρείαν, ἤξιώθη τῆς σωτηρίας. Τὴν δὲ Βηρσαΐδες ἀνέφερε, ἵνα διδάξῃ τῆς μετανοίας τὴν δύναμιν, καὶ παραστήσῃ, ὅτι αὐτὴ τοσοῦτον ἐξαλείφει τὴν ἀμαρτίαν, ὥστε ὁ μετανόησας ἀμαρτωλὸς οὐ λογίζεται ἀμαρτωλός, ἀλλὰ δίκαιος.

^{Mat. 1, 8, 9, 10.} Ασὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ^{1. Παραλ. 8, 10.} Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν

Ἰωράμ^{2.} Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὁζίαν^{3.} Ὁζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ^{4.} Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ^{5.} Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν^{6.} Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν ^{1. Παρ. 3, 13.} Μανασσῆ^{7.} Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών^{8.} Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν.

Ο Ὁζίας ἐστιν ὁ βασιλεύς, ὃστις τολ-^{2. Παρ. 26, 19.} μήσας ἐθυμίασεν εἰς τὸν ναόν, καὶ διὰ τοῦτο ἐλεπρώθη· αὐτὸς δὲ ἦν διώνυμος, διότι καὶ Ἀζαρίας ὠνομάζετο. Σημείωσαι δὲ ^{4. Βασ. 15, 1.} ὅτι ὁ Ὁζίας, εἴτε Ἀζαρίας, οὐκ ἦν υἱὸς τοῦ Ἰωράμ, ἀλλὰ τρισσέγγονος· διότι ὁ Ὁζίας ἦν Ἀζαρίας ἦν υἱὸς τοῦ Ἀμασίου, ὁ δὲ Ἀμασίας υἱὸς τοῦ Ἰωάς, δὲ Ἰωάς υἱὸς τοῦ Ὁχοζίου, ὁ δὲ Ὁχοζίας υἱὸς τοῦ ^{1. Παρ. 3, 11, 12.} Ἰωράμ. Ἐκ τούτου φανερόν ἐστιν, ὅτι ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἐσιώπησε τρία ὀνόματα, τὸ τοῦ Ὁχοζίου, τὸ τοῦ Ἰωάς, καὶ τὸ τοῦ Ἀμασίου· ἐσιώπησε δὲ αὐτὰ εἴτε ἐπειδὴ αὐτοὶ ἦσαν ἐπίσημοι εἰς τὴν ἀπιστίαν καὶ εἰς τὴν κακίαν, ὡς μαρτυρεῖ ἡ θεία γραφή, εἴτε ἐπειδὴ, διὰ τὴν ἀπιστίαν καὶ κακίαν αὐτῶν, ἐξηλειμ-^{2. Παρ. 24, 18.} μένα ἦσαν τὰ τούτων ὀνόματα ἀπὸ τῶν ^{3. Βασ. 18, 27.} ἐδραϊκῶν καταλόγων, εἴτε ἐπειδὴ ἡθέλησεν ὁ εὐαγγελιστὴς ἐπίτηδες συστῆσαι τὰς τρεῖς τετραδεκάδας ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Χριστοῦ.

Ιωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ ^{11.} τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

Καὶ ὅδε πάλιν ἐγκαταλείπει ὁ ἵερος Ματθαῖος τοῦ Ἰωκείμ τὸ ὄνομα, διότι ὁ

Ίεχονίας οὐκ ἦν υἱὸς, ἀλλ᾽ ἔγγονος τοῦ Ἰωσίου, ὃς μαρτυρεῖ τὸ βιβλίον τῶν παραλειπομένων, λέγων· «Καὶ υἱὸς Ἰωσία, πρώτος τόπος Ἰωάννην, ὁ δεύτερος Ἰωακείμ, ὁ τρίτος Σεδεκίας, ὁ τέταρτος Σαλοὺμ (οὐ αὖτος καὶ Ἰωάχαζ). καὶ υἱὸς Ἰωακείμ, Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκίας υἱὸς αὐτοῦ». Ἐσώπησε δὲ τοῦ Ἰωακείμ τὸ ὄνομα, ἐπειδὴ αὐτὸς οὐδὲ κατὰ τὸν νόμον, οὐδὲ κατὰ τὸ ἔθος ἔβασιλευσε· διότι ὁ Φαραὼ Νεγαὼ τὸν μὲν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἰωάχαζ, τὸν νόμιμον βασιλέα τῆς Ιερουσαλήμ, μετέστησεν εἰς Αἴγυπτον, ὃπου καὶ ἀπέθανεν· αὐτὸν δὲ τὸν Ἰωακείμ κατέστησεν βασιλέα, μεταβαλὼν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τὸ λεγόμενον πρότερον Ἐλιακίμ· «Καὶ ἔβασιλευσε, λέγει τὸ τέταρτον βιβλίον τὸν βασιλεῶν, Φαραὼ Νεγαὼ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἐλιακίμ, υἱὸν Ἰωσίου βασιλέως Ἰουδα, ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐπέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸν Ἰωακείμ, καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἔλαβε, καὶ εἰσήγεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ· Δύο δέ εἰσιν αἱ μετοικεσίαι τῶν Ἐβραίων εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἡ πρώτη ἀντ. 16. ἐπὶ Ἰωακείμ τοῦ υἱοῦ Ἰωσίου, καὶ ἡ δευτέρα μετ' ὀλίγον καιροῦ διάστημα ἐπὶ 2. Παραλ. 36, 6, 10. Ἰεχονίου· αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐπίσημος μετοικεσία· διότι τότε ὁ Ναβουχοδονόσορ μετεκόμισεν ἐκ τῆς Ιερουσαλήμ εἰς τὴν Βαβυλῶνα σὺν τῷ βασιλεῖ Ἰεχονίᾳ τῷ καὶ Ἰωακείμ λεγομένῳ πολλὰς χιλιάδας Ἐβραίων.

Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν

Σαλαθίνηλ· Σαλαθίνηλ δὲ ἐγέννησε ^{Ἐπ. 3. 3.} _{5, 2.} τὸ Ζοροδάρελ.

Ἐπειδὴ ὁ Ἰεχονίας, δικαέτης ἀνέβη εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον, τρίμηνον δὲ μόνον ἔβασιλευσεν, ἐπειτα μετὰ πλήθους ^{4. Βιβ.} _{23, 3.} λαοῦ μετεκομίσθη ὑπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορ εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὃπου καὶ ἀπέθανε, φανερόν ἐστιν, ὅτι μετὰ τὴν μετοικεσίαν ἐκεῖ εἰς τὴν Βαβυλῶνα ἐγέννησε τὸν Σαλαθίνηλ, ὁμοίως καὶ ὁ Σαλαθίνηλ τὸν Ζοροδάρελ· ὁ δὲ Ζοροδάρελ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ιερουσαλήμ, καὶ ὥκεδόμησε τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ.

Ζοροδάρελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ· Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄζωρ· Ἄζωρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχείμ· Ἄχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ· Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ.

Εἶχον οἱ Ἐβραῖοι ἀκοίθεις καταλόγους τῶν ἱερέων καὶ βασιλέων αὐτῶν, ὃς μαρτυρεῖ Ἰώσηπος ὁ Φλάδιος· βεβαῖοι δὲ τοῦτο ^{Ιωσ. 1,} καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Ἐσδρα, ἐν ᾧ φαίνεται, ^{λόγ. κατα.} ἀπειδή τινες τῶν Ἐβραίων ἀπὸ τῆς Βαβυλῶνος, ἐπειδή τινες τῶν ἐρατευόντων οὐχ εὑρέθησαν γεγραμμένοι ἐν τοῖς τοιούτοις καταλόγοις, ἐστέρησαν αὐτοὺς τῆς ἴερατικῆς ὑπηρεσίας· «Καὶ τούτων, λέγει ὁ Ἐσδρας, ζητηθείσης τῆς

» γενικῆς γραφῆς ἐν τῷ καταλογισμῷ, καὶ » μὴ εὑρεθείσης, ἔχωρίσθησαν τοῦ ἵερα-» τεύειν». Οἱ ιερὸι οὖν Ματθαῖος τὰ μὲν πρὸ τοῦ Ἀβιοὺδ ὀνόματα παρέλαβε παρὰ τῆς θείας γραφῆς, τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀβιοὺδ καὶ ἑξῆς ἡ παρὰ τῶν τοιούτων καταλόγων παρέλαβεν, ἡ ἐκ παραδόσεως ἦσαν αὐτῷ γνωστά, ἡ, ἐκ πνεύματος ἀγίου διδαχθείς, ἐξέθετο αὐτὰ εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς ἀπὸ Ἀβραὰμ ἄχρι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γενεαλογίας.

^{Ματ. 1, 16.} Ιακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰω-
σῆφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἣς
ἐγεννήθη Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος
Χριστός.

Ἐκ τούτων τῶν λόγων τρεῖς ἀπορίαι γεννῶνται· πρώτη, διὰ τί ὁ μὲν Ματθαῖος ὠνόμασεν Ἰακὼβ τὸν πατέρα τοῦ Ἰωσῆφ, ὁ δὲ Δουκᾶς Ἡλί· δευτέρα, διὰ τί καὶ οἱ δύο οὗτοι εὐαγγελισταί, γενεαλογοῦντες τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγενεαλόγησαν τὸν Ἰωσῆφ, ὃσπερ ἀν εἰ ὁ Ἰωσῆφ ἦν ἀληθῶς κατὰ σάρκα πατὴρ αὐτοῦ· τρίτη, διὰ τί μεταξὺ τῶν δύο γενεαλογιῶν, δηλονότι τῆς ὑπὸ τοῦ Ματθαίου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Δουκᾶ γραφείσης, τόση διαφορὰ οὐ μόνον ὀνομάτων, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν; Τῆς μὲν πρώτης ἀπορίας ἔχεις τὴν λύσιν, ἐὰν στοχασθῆς, ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ Ἰωσῆφ, καθὼς καὶ ἄλλοι πολλοί, ἦν διώνυμος, ἦγουν ὀνομάζετο καὶ Ἰακὼβ καὶ Ἡλί· ἡ ὅτι εἶχε δύο πατέρας, τὸν μὲν κατὰ φύσιν, τὸν δὲ κατὰ νόμον, διότι ὁ Μωσαϊκὸς νόμος

^{Δευτ. 25, 6.} ϕρικεῖν ἵνα ὁ ἀδελφὸς ἔκείνου, ὅστις ἀπο-

θάνη ἀπεκνος, λαμβάνῃ τὴν γυναικαν αὐτοῦ, τὸ δὲ γεννηθὲν παιδίον λογίζηται τέκνον τοῦ ἀποθανόντος· τῆς δὲ δευτέρας, ἐὰν παρατηρήσης πρῶτον, ὅτι οὐ μόνον οἱ Ἐβραῖοι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔθνη κατὰ συνήθειαν οὐδέποτε γενεαλογοῦσι τὰς γυναικας· δεύτερον, ὅτι οἱ Ἐβραῖοι, οἵτινες μεμερισμένοι ἦσαν εἰς δώδεκα φυλάς, οὐκ ἐξ ἄλλης, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδίας φυλῆς ἐλάμβανον γυναικας· τρίτον, ὅτι ἡ μνηστεία ἐλογίζετο γάμος, καν τὰ μνηστευθέντα πρόσωπα οὐ συνήρχοντο εἰς γάμου κοινωνίαν· διθεν καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ὠνόμασε τὸν Ἰωσῆφ ἄνδρα τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας· τέταρτον, ὅτι καὶ οἱ δύο εὐαγγελισταί, σκοπὸν ἔχοντες ἵνα παραστήσωσι τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ τοῦ Ἀβραὰμ καταγόμενον, καὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα σάρκα λαβόντα, τοῦτο καὶ ἐποίησαν· διότι, γενεαλογήσαντες τὸν Ἰωσῆφ, καὶ τὴν συνήθειαν ἐφύλαξαν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῶν ἐπλήρωσαν, καθότι ἡ ὑπεραγία θεοτάκος, εξ ἣς σάρκα ἔλαβεν ὁ Χριστός, ὡς μεμνησευμένη τῷ Ἰωσῆφ, οὐκ ἐξ ἄλλης ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδίας φυλῆς τοῦ Ἰωσῆφ, ἦγουν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα κατήγετο· διθεν, γενεαλογήσαντες τὸν Ἰωσῆφ, ἐγενεαλόγησαν ἡ αὐτὴν τὴν ἀειπάρθενον Μαριάμ. Διὰ δὲ τὴν λύσιν τῆς τρίτης ἀπορίας σημείωσον τὰ ἑξῆς πρῶτον, ὅτι τότε τινὲς μὲν ἦσαν διώνυμοι, τινὲς εἶχον δύο πατέρας, ὡς εἴπομεν, εξ οὗ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐν τῇ ἀγίᾳ γραφῇ καταλόγους βλέπομεν ὀνομάτων διαφοράς· δεύτερον, ὅτι ὁ μὲν Ματθαῖος οὐκ ἤκολούθησε πάντοτε τὴν ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱὸν σειράν, ἀλλ' ἐπήδησεν ἐνίστετε ἀπὸ τοῦ πατρὸς εἰς τὸν ἔγγονον καὶ εἰς τὸν τρισ-

έγγονον, καταλιπὼν τὰ μεταξὺ ὄνόματα, ὡς ἀνωτέρω εἰδομεν· πρὸς τούτους δὲ ἐπέ-
βλεψε μᾶλλον ἐπὶ τοὺς κατὰ διαδοχὴν
βασιλεύσαντας ἢ ἐπὶ τοὺς κατὰ φυσικὴν
σειρὰν γεννηθέντας υἱούς· ὁ δὲ Λουκᾶς
ἡκολούθησε τὴν ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱὸν φυσι-
κὴν τῆς γενεαλογίας σειράν· τρίτον δέ, δτὶ
Ματ. 1, ὁ μεν Ματθαῖος κατάγει τὸν Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ
Αουκ. 3, Σολομῶντος, ὁ δὲ Λουκᾶς ἀπὸ ἄλλου υἱοῦ
Ναζ. ἐν τῷ τοῦ Δαβὶδ, ἥγουν τοῦ Νάθαν· ἐπιβεβαιοῦσι
ποιῆμ. εἰς τὴν ποιῆμ. εἰς τὸν Δαβὶδ, ἥγουν τοῦ Νάθαν· ἐπιβεβαιοῦσι
Χριστοῦ. δὲ τοῦτο καὶ ὁ Ναζιανζηνὸς Γρηγόριος
Ἐὺσ. εἰς τὴν Σειρ.

Ματ. 1,
17. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀ-
βραὰμ ἔως Δαβὶδ γενεαὶ δεκατέ-
σσαρες, καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἔως τῆς με-
τοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκα-
τέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας
Βαβυλῶνος ἔως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ
δεκατέσσαρες.

Φαίνεται, δτὶ ἐπίτηδες ἡθέλησεν ὁ θεῖος
εὐαγγελιστὴς ἵνα τρὶς κατασκευάσῃ, καὶ
τρὶς ἐπαναλάβῃ τὸν δεκατέσσαρα ἀριθ-
μόν· διότι εἰς τὴν δευτέραν τετραδεκάδα,
ἥγουν τὴν ἀπὸ Δαβὶδ ἔως τῆς μετοικεσίας
Βαβυλῶνος, καὶ ἐσιώπησε τρία ὄνόματα,
τὸ τοῦ Ὁχοζίου, τὸ τοῦ Ἰωάς καὶ τὸ τοῦ
Ἀμασίου, καὶ τὸ τοῦ Ἰωακεὶμ ὄνομα
ἐσιώπησε, καὶ ἐπομένως δεκατρία μόνον
ὄνόματα ἔμειναν, καθότι τὸ τοῦ Ἱεχονίου
ἀναφέρεται εἰς τὴν τρίτην τετραδεκάδα,
ὅμως πάλιν ὀμεταθέτως εἶπεν « Ἀπὸ Δαβὶδ
ν ἔως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ
ν δεκατέσσαρες ». Ἐπειδὴ δὲ οὐ δυνάμεθα
πιεῖσθαι, δτὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ματαίως, καὶ

χωρίς τινας σκοποῦ καὶ λόγου ἐπετηδεύθη
γράψαι τὰς τρεῖς τετραδεκάδας, πολλὰ
πιθανὸν φαίνεται, δτὶ καὶ ὁ δεκατέσσαρα
ἀριθμός, καὶ ὁ τρίς δεκατέσσαρα μυστηριώ-
δης ἐστὶ καὶ σημαντικὸς θείων πραγμάτων.
Ο θεολόγος Γρωγόριος, παρατηρήσας [εἰς
τὴν ἐν τῷ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίῳ γενεα-
λογίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, δτὶ ὁ Χριστός
ἐστιν ἑδομηκοστός ἑδομος ἀπὸ Ἀδάμ,
ἔταξεν εἰς τὸν περὶ πεντηκοστῆς αὐτοῦ
λόγον, ὅπου ἐφανέρωσε πάντα τὰ περὶ τοῦ
ἔπτα ἀριθμοῦ, καὶ τὸν ἑδομηκοστὸν ἑδο-
μον τὸν ἀπὸ Ἀδάμ ἔως Χριστοῦ· καὶ οὐδὲν
μὲν εἶπε περὶ τῶν τοῦ Ματθαίου τριῶν
τετραδεκάδων, ἕδωκε δὲ ἀφορμὴν ἵνα τὰ
ἔξι τοῦ νοήσωμεν. Ο ἐπτὰ ἀριθμὸς σημαίνει
πρὸς τοῖς ἄλλοις τὴν κατάπαυσιν τῶν ἔρ-
γων τοῦ Κυρίου. « Καὶ κατέπαυσε, λέγει, ^{Γεν. 2,}
» τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑδομῇ ἀπὸ πάντων τῶν
» ἔργων αὐτοῦ, ὃν ἐποίησε ». Καθὼς δὲ
ἔργον θεοῦ ἡ πλάσις τοῦ κόσμου, οὕτω καὶ
ἡ ἀνάπλασις αὐτοῦ· ἡ ἀνάπλασις δὲ διὰ
τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας ἐγένετο· διὸ καὶ ὁ
σωτὴρ ἡμῶν ἐλεγε « Τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ^{4.} ὁ _{ἰωάν. 17,}
» δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω »· καὶ δτὰν δὲ
ἐκρέματο εἰς τὸν σωμάτιον, εἶπε « Τετέλεσαι ». ^{50.}
Τί δὲ τετέλεσται; φανερόν, δτὶ τῆς σωτη-
ρίας τὸ ἔργον· δύο λοιπόν εἰς τοῦ θεοῦ τὰ
ἔργα, ἡ κοσμογένεσις καὶ ἡ κοσμοαναγένε-
σις· ἐπομένως δὲ δύο καὶ αἱ καταπαύσεις
ἀπὸ τούτων τῶν ἔργων. Ἐπειδὴ δὲ τὸ δις
ἔπτα ποιεῖ τὸν δεκατέσσαρα, διὰ τοῦτο ὁ
δεκατέσσαρα ἀριθμὸς σημαίνει ταύτας τὰς
δύο καταπαύσεις. Ἐπαναλαμβάνει δὲ ὁ
εὐαγγελιστὴς τὸν δεκατέσσαρα τρίς, ἵνα
τὴν τῆς παναγίας τριάδος κατάπαυσιν ἀπὸ

τούτων τῶν δύο ἔργων δηλοποιήσῃ. Τοσοῦτον δὲ μυστηριώδῶς τὴν τοῦ Χριστοῦ γενεαλογίαν ἐκθέμενος, διηγεῖται ἐπειτα καὶ τὰ περὶ τῆς ἀσπόρου γεννήσεως τοῦ σωτῆρος, λέγων.

^{Ματ. 1, 18.} Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένησις οὕτως ἦν· μυηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσὴφ, πρὶν ἡ συνελθεῖν αὐτούς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἀγίου.

Διὰ τρία αἴτια εὐδόκησεν ὁ θεός, ἵνα ἡ δειπάρθενος Μαρία μυηστευθῇ τῷ Ἰωσὴφ· πρῶτον, ἵνα φύγῃ τοῦ θανάτου τὸν κίνδυνον· διότι θάνατος ἦν ἡ τιμωρία ἐκείνης τῆς παρθένου, ἢτις, μὴ ἔχουσα ἄνδρα, εὑρίσκετο ἐγκυος· ἡ δὲ μυηστεία, διδοῦσα ἀφορμὴν εἰς τὸν καθένα ἵνα νομίζῃ, ὅτι

^{Λευτ. 22, 23, 24.} ἐκ τοῦ μυηστήρος αὐτῆς συγέλαβεν, ἐδίωκε τὸν κίνδυνον· δεύτερον, ἵνα, γενεαλογηθεῖς ὁ Χριστός, δειχθῇ καταγόμενος ἐκ τοῦ γένους Ἀβραὰμ καὶ τῆς φυλῆς Ἰούδα· τούτο δὲ οὐκ ἦδύνατο γενέσθαι διὰ τὴν συνήθειαν, ἐὰν μὴ ἡ παρθένος μεμνησευμένη ἦν ἀνδρὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα· τρίτον, ἵνα ὁ Ἰωσὴφ ὁ μνήστωρ χωρίς τινος κακῆς ὑποψίας ὑπηρετῇ εἰς τὰς τοῦ γεννηθέντος Χριστοῦ χρείας, μάλιστα δταν ὁ Ἡρώδης ἐδίωκεν αὐτόγενον· ὁ Ἰωσὴφ δὲ πάγτων τῶν ἄλλων προεχρίθη διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ἐπειδὴ πάντας τοὺς ἄλλους ὑπερεῖχεν εἰς τὴν ἀρετήν. Βλέπε δὲ μετὰ πόσης ἀκριβείας ὁ εὐαγγελιστὴς ἐφανέρωσε τὸν ἀσπόρον τόκον τῆς ὑπεραγίας μητρός·

«Μνηστευθείσης, εἶπε, τῆς μητρὸς αὐτοῦ » Μαρίας τῷ Ἰωσὴφ· ἡ δὲ μυηστεία οὐκ ἔστι γάμος, καὶ ὡς γάμος λογίζηται ἐπειτα, ἵνα μὴ τις νομίσῃ, ὅτι καὶ γάμος ἡ μυηστεία, συνήρθη ὅμως ὁ Ἰωσὴφ τῇ παρθένῳ, προσέθηκε τὸ «Πρὶν ἡ συνελθεῖν» αὐτούς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα»· ἀλλὰ μηδὲ ἐπὶ τούτῳ ἀρκεσθεὶς διὰ τὴν ὑποψίαν τῆς κλεψιγαμίας, ἦν καὶ αὐτὸς ὁ Ἰωσὴφ ὑπώπτευσεν, ἐξήλεψε πᾶσαν ὑποψίαν, εἰπών, ὅτι συνέλαβεν ἐκ πνεύματος ἀγίου· «Εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἀγίου», ἥγουν συνέλαβε τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ παναγίου καὶ παντοδυνάμου πνεύματος.

Ιωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δι-^{Ματ. 1, 19.} καὶ ὡν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδείγματίσαι, ἐβούληθη λάθρα ἀπολύσαι αὐτήν.

Τὸ δίκαιος σημαίνει μὲν τὸν ἀνθρώπον τὸν μηδένα ἀδικοῦντα, σημαίνει δὲ ἐπίσης καὶ τὸν πάσης ἀρετῆς πεπληρωμένον· διὸ καθὼς ἐρρέθη ὁ Νῶε καὶ ὁ Ἰώρ δίκαιος,^{Γεν. 6,} οὕτω καὶ ὁ Ἰωσὴφ. Βλέπε δὲ τὰς ἀρετὰς^{9. 1.} αὐτοῦ, τὴν πραότητα, τὴν ἀνεξικακίαν, τὴν ἀγάπην τοῦ πλησίου, τὸν ζῆλον ὑπὲρ τοῦ γόμου τοῦ θεοῦ, τὴν φρόνησιν. Ὅποτε πτεύεται μοιχείαν, καὶ ὅμως μετὰ πραότητος καὶ ἀνεξικακίας ὑπομένει τὸ ὑποπτεύομενον ὅνειδος· ἐὰν παρέδιδε τὴν ἀγίαν παρθένον εἰς τὰ κριτήρια, ἐγένετο ἀτιμίας καὶ τιμωρίας παράδειγμα· ἐπειδὴ ἡ ποινὴ αὐτῆς ἦν θάνατος· ἡ πρὸς τὸν^{22.} πλησίον ἀγάπη ἐμποδίζει αὐτὸν τοῦ τοιούτου ἔργου. Ο ζῆλος τοῦ γόμου τοῦ θεοῦ

ἀναγκάζει αὐτὸν ἵνα ἀπολύσῃ αὐτὴν ὡς μοιχαλίδα· ἐὰν δὲ ἀπέλυεν αὐτὴν φανερά, τοῦτο ἀρκετὸν ἦν πρὸς κατάκρισιν αὐτῆς· ἡ ἐν αὐτῷ φρόνησις ἐδίδαξεν αὐτὸν τρόπον εὑσεῖν· καὶ ἐπαινετόν· οὐκ ἥθιλησεν οὐδὲ παραδειγματίσαι αὐτὴν οὐδὲ δημοσιεῦσαι τὸ νομιζόμενον αὐτῆς ἀμάρτημα, ἀλλ’ οὐδὲ συζησαι μετ’ αὐτῆς· ἐδουλήθη οὖν ἀπολύσαι αὐτὴν κρυφίως· «Ἐδουλήθη λάθρᾳ ἀπολύσαι αὐτὴν». Καὶ ταῦτα μὲν βουλεύεται ὁ δίκαιος Ἰωσὴφ· ἄκουε δὲ τί οἰκονομεῖ τοῦ θεοῦ ἡ πρόνοια, ἣτις ἐδιώρισεν αὐτὸν φύλακα τῆς παρθένου, καὶ ὑπηρέτην τοῦ ἐξ αὐτῆς γεννηθέντος Χριστοῦ.

^{Ματ. 1. 20.} Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ’ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων, Ἰωσὴφ υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἀγλίου.

Διὰ τί δὲ ἄγγελος ὠνόμασε τὸν Ἰωσὴφ υἱὸν Δαβὶδ; ἵνα μάθωμεν, δτι καὶ ἡ μνηστευθεῖσα αὐτῷ παρθένος ἐκ τῆς φυλῆς ἦν τοῦ Δαβὶδ, καὶ ἐπομένως πληροφορηθῶμεν, δτι ἐκ σπέρματος Δαβὶδ σάρκα ἔλαβεν ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ θεοῦ κατὰ τὰς προρήσεις τῶν ἀγίων προφητῶν. Διὰ τί δὲ εἶπε πρὸς τὸν Ἰωσὴφ μὴ φοβηθῆς; διότι, τὴν παράβασιν τοῦ νόμου φοβούμενος, ἐμελέτα ἀπολύσαι τὴν ἀγίαν παρθένον· δθεν θαρσοποιεῖ αὐτόν, λέγων, Μὴ φοβηθῆς νόμου παράβασιν, ἐὰν παραλάβῃς τὴν γυναῖκά σου· ἐπίτηδες δὲ ὀνόμαζει αὐτὴν γυναῖκα

αὐτοῦ, ἵνα πληροφορήσῃ αὐτόν, δτι καθαρά ἐστι καὶ ἀμίαντος· Μὴ φοβηθῆς παράβασιν νόμου· διότι αὐτὴ συγέλαβεν οὐκ ἐξ ἀνδρός, ἀλλ’ ἐκ δυνάμεως τοῦ ἀγίου πνεύματος..

Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις ^{Ματ. 1. 21.} τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν.

Ίδοὺ δὲ ἀληθῆς σημασία τοῦ ὄνόματος Ἰησοῦ· αὐτὴν δὲ ἐφανέρωσεν οὐκ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ὁ ἄγγελος τοῦ Κυρίου. Ή Μαρία, λέγει ὁ ἄγγελος πρὸς τὸν Ἰωσὴφ, γεννήσει υἱόν, σὺ δὲ ὀνομάσεις αὐτὸν Ἰησοῦν· ἐπειδὴ αὐτός ἐστιν ὁ σωτὴρ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, οὗτον δὲ σωτὴρ παντὸς τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, καθότι σώσει πάντας τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύσοντας ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν.

(Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα ^{Ματ. 1. 22.} πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, Ἰδοὺ δὲ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, δὲ ἐστι μεθερμηνευόμενον, μεθ’ ἡμῶν δὲ θεός.)

Καν τινες λέγωσιν, δτι τὰ λόγια ταῦτα οὐκ εἰσὶ τοῦ ἀγγέλου, ἀλλὰ τοῦ εὐαγγελιστοῦ, τοῦτο δμως οὐκ ἐστι πιθανὸν διὰ τὴν σειρὰν τοῦ λόγου· διότι, ἐὰν ταῦτα εἴπεν ὁ εὐαγγελιστής, ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς λέγει «Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν», ἀνάγκη ἐστίν;

ἢνα νοήσωμεν, ὅτι καὶ ἡ φανεῖσα εἰς τὸν Ἰωσῆφ ὀπτασία τοῦ ἀγγέλου προεφητεύθη ὑπὸ τοῦ προφήτου· τοιαύτην δὲ προφητείαν οὐδὲ εἰς τὰ προκείμενα προφητικὰ λόγια βλέπομεν, οὐδὲ ἀλλαχοῦ εὑρίσκομεν· τοῦ ἀγγέλου οὖν εἰσι καὶ ταῦτα τὰ λόγια, καθὼς καὶ τὰ προλαβόντα. Ὁ ἄγγελος, ἀκολουθῶν τῇ σειρᾷ τοῦ λόγου αὐτοῦ, λέγει γίνωσκε, ὃ Ἰωσῆφ, ὅτι τοῦτο ὅλον, ἥγουν ὁ τόκος ἀνευ σπορᾶς, καὶ ἡ ἐκ πνεύματος ἀγίου σύλληψις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τῆς Μαριάμ, ἐγένοντο ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὃν ἐλάλησε διὰ στόματος τοῦ προφήτου. Καὶ ὁ μὲν προφήτης ἐστὶν ὁ Ἡσαΐας, ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὃν αὐτὸς ἐλάλησεν^{14.}, σεν, ἐστὶν οὗτος· « Διὰ τοῦτο δώσει Κύριος αὐτὸς ἡμῖν σημεῖον· ἵδού ἡ παρθένος ἐν γα-» δρὶ λήψεται, καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσεις » τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ ». Καὶ ὁ μὲν Ἡσαΐας τοιουτορόπως ἔξεφώνησε τοῦ Θεοῦ τὸν λόγον, ὁ δὲ ἄγγελος διηρμήνευσε τὸ ὄνομα Ἐμμανουὴλ, εἰπών, ὅτι σημαίνει τὸ « Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός ». Ἐὰν οὖν ὁ Ἐβραῖος δολιεύμενος, λέγῃ, ὅτι ὁ Ἡσαΐας οὐκ εἶπεν ἡ παρθένος, ἀλλ' ἡ νεᾶνις, καὶ ὅτι ὁ Χριστὸς οὐκ ὠνμάσθη Ἐμμανουὴλ, ἀλλ' Ἰησοῦς, ἀποκρίθητι πρὸς αὐτόν, ὅτι οἱ ἑδομήκοντα μεταφρασταί, οἱ μεταφράσαντες τὴν ἑβραι-χὴν λέξιν τοῦ Ἡσαΐου εἰς τὸ παρθένος, ἥσαν πολλῷ σοφώτεροι αὐτοῦ τοῦ δολερῶς ταῦτα λέγοντος· καὶ ὅτι ὁ Ἡσαΐας, ἵνα φανερώσῃ, ὅτι παρθένος γεννήσει τὸν Χριστὸν, εἴπε « Διὰ τοῦτο δώσει Κύριος αὐτὸς ὁ ὑμῖν σημεῖον », ἥγουν τέρας, θαῦμα· θαῦμα δέ ἐστι καὶ τεράσιον, οὐχ ὅταν γεννήσῃ γυνή, διότι τοῦτο ἐστι κατὰ φύσιν, ἀλλ' ὁ-

ταν γεννήσῃ παρθένος, διότι τοῦτο ἐστιν ὑπὲρ φύσιν, οὐδέποτε δὲ ἄλλοτε συνέβη εἰμὴ εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν. Περὶ δὲ τοῦ διόγκωτος Ἰησοῦ, ἀποκρίθητι πρὸς αὐτόν, ὅτι τὸ Ἐμμανουὴλ ὄνομα σημαίνει τὸ αὐτό, διπερ καὶ τὸ Ἰησοῦς· διότι, ὅταν ὁ θεὸς ὑπάρχῃ μεθ' ἡμῶν, τότε αὐτὸς μέν εἰς σωτὴρ ἡμῶν, ἡμεῖς δέ ἐσμεν σεσωσμένοι. Σὺ δὲ παρατήρησον τὴν σοφίαν τῶν λόγων τοῦ ἀγγέλου· αὐτὸς βαθμηδὸν ὠδήγησε τὸν Ἰωσῆφ, καὶ ἡτοίμασεν αὐτὸν πρὸς τὴν ὑποδοχὴν τῆς πίστεως τοῦ ἀπορρήτου μυστηρίου· οὐκ εἶπεν αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς, ὅτι ἡ Μαριάμ παρθένος ἐστί, καὶ παρθένος ἔσαι, καὶ παρθένος γεννήσει, ἵνα μή, ταῦτα ἀκούσας, ταραχθῇ, ἀλλὰ πρῶτον μὲν εἶπεν αὐτῷ, ὅτι τῇ δυνάμει τοῦ ἀγίου πνεύματος συνέλαβεν, ἔπειτα ἐφανέρωσεν εἰς αὐτόν, ὅτι τὸ γεννησάμενον ἐξ αὐτῆς ἐστιν ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου· μετὰ δὲ τοῦτο ἐδίδαξεν αὐτὸν τὰ περὶ τῆς παρθενίας καὶ τοῦ παρθενίου τόκου, βεβαιώσας τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, δην προεκήρουξεν ὁ προφήτης Ἡσαΐας. Τί δὲ ἐπράξεν ὁ Ἰωσῆφ, ἀκούσας ταῦτα τοῦ ἀγγέλου τὰ λόγια;

Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσῆφ ἀπὸ τοῦ ^{Mat. 1.} ὑπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἐτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΝ.

Πῶς οὐκ ἐδίστασεν ὁ Ἰωσῆφ, τοιαῦτα

παράδοξα πράγματα ἀκούσας κοιμώμενος,
καὶ κατ’ ὄναρ ἴδων τὸν ἄγγελον; τοῦ θεοῦ
ἡ χάρις τοσαύτην πληροφορίαν ἔσταξεν εἰς
τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὡστε, διεγερθεὶς ἀπὸ
τοῦ ὅπνου, οὐδὲ ἐδίσασεν οὐδὲ ἀμφιβολίαν
ἔλαβεν, ὅτι ἄγγελος θεοῦ ἐλάλησε πρὸς
αὐτόν, ἀλλά, πιστεύσας καὶ πληροφορθείς,
ἐποίησεν ὅσα προστακτικῶς παρήγγειλεν
αὐτῷ, ἥγουν παρέλαβε τὴν ἀγίαν παρθένον,
μετὰ πάσης ἐπιμελείας τε καὶ εὐλαβείας πε-
ριποιούμενος καὶ ὑπηρετῶν αὐτήν· ὅτε δὲ
ἔτεκε τὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου, τότε κατὰ
τὴν παραγγελίαν τοῦ ἄγγελου ὠνόμασεν
αὐτὸν Ἰησοῦν. Σημείωσαι δέ, ὅτι, καθὼς

^{Γεν. 8.} τὸ « Όνκ ἀνέστρεψεν ὁ κόρακς εἰς τὴν κι-

^{7.} « βωτὸν ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὄνδωρ ἀπὸ

^{Ματ. 28.} τῆς γῆς », καὶ τὸ « Ἰδοὺ ἐγώ μεθ’ ὑμῶν

^{20.} « εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντε-

^{Ψαλ. 109.} « λείας τοῦ αἰῶνος », καὶ τὸ « Κάθου ἐκ

» δεξιῶν μου ἕως ἃν θῶ τοὺς ἔχθρους σου
ν ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου ν, σημαίνουσι
τὸ διὰ παντός, καθότι οὐδέποτε οὐδὲ ὁ
κόρακς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰστρόν, οὐδὲ ὁ
Ἰησοῦς ἐχωρίσθη ἀπὸ τῶν ἀποσόλων, οὐδὲ
ἔξεπεσεν ἀπὸ τῆς ἐκ δεξιῶν καθέδρας τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ, οὕτω καὶ τὸ « Όνκ
» ἐγίνωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν
» αὐτῆς τὸν πρωτότοκον ν σημαίνει, ὅτι
οὐδέποτε ὁ Ἰωσήφ συνεμίγη τῇ ἀγίᾳ
παρθένῳ, ἀλλ’ αὐτὴ παρθένος ἦν καὶ πρὸ^{1.}
τόκου, καὶ ἐν τόκῳ, καὶ μετὰ τόκου, καὶ διὰ
παντός. Ἀκούων δὲ τὸ πρωτότοκος, μὴ
νομίσῃς, ὅτι καὶ ἄλλα τέκνα ἐγένησεν ἡ
ὑπεραγία θεοτόκος, διότι τὸ πρωτότοκος
ῶδε οὐδὲν ἄλλο σημαίνει εἰμὴ τὸ πρῶτος
καὶ μονογενής, καθὼς καὶ τὸ « Πρωτότοκος »^{15.}
» πάσης κτίσεως ».

